

Projectes per Ensenyar i Aprendre Llengua

2012/2013

Codi: 103536

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Graduat en Educació Primària	896 Graduat en Educació Primària	P	4	0

Professor de contacte

Nom: Teresa Ribas Seix

Correu electrònic: Teresa.Ribas@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

El domini oral i escrit de les llengües catalana i castellana a nivell acadèmic és un requisit imprescindible per aprovar l'assignatura.

Objectius

Optativa que forma part de la menció de Llengües de la titulació de Mestre de Primària i que es dedica a aprofundir sobre l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües oficials. S'orienta a reflexionar sobre els reptes més difícils que presenten les pràctiques de la formació lingüística dels escolars a Catalunya i a trobar plantejaments didàctics per treballar a les aules. S'organitzarà amb un treball de seminari que posarà en contacte constantment les pràctiques docents i els marcs teòrics que les fonamenten i expliquen.

Els objectius consisteixen a assolir coneixements i habilitats en els següents aspectes de la didàctica de la llengua.

- La selecció i la integració dels diferents tipus de continguts lingüístics i comunicatius del currículum en unitats d'ensenyament i aprenentatge inspirades en els resultats de les recerques actuals.
- La consideració del multilingüisme de la nostra societat i del currículum escolar com a fets que determinen la planificació dels aprenentatges lingüístics i les propostes d'intervenció a les aules.
- L'observació reflexiva de la realitat de l'aula en relació amb els coneixements aportats per la investigació didàctica com un element clau per a la innovació docent i la millora de l'educació a les escoles del nostre país.

Competències

- Conèixer el procés d'aprenentatge del llenguatge escrit i el seu ensenyament.
- Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en els estudiants.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant amb les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).
- Utilitzar les TIC per aprendre, per comunicar-se i per col·laborar en els contextos educatius.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar amb fonament les propostes curriculars, saber descobrir la seva fonamentació i trobar vies per treballar la llengua amb l'alumnat.
2. Conèixer les possibilitats dels recursos didàctics a partir de les TIC i les seves especificitats en relació a l'aprenentatge.
3. Elaborar seqüències didàctiques destinades a l'ensenyament i a l'aprenentatge de les llengües oficials en l'educació primària.
4. Fundamentar criteris i opinions pròpies a partir del coneixement científic de l'àrea del saber de didàctica de la llengua i a partir del contrast amb l'anàlisi de la realitat escolar.
5. Gestionar el treball en equip i saber analitzar els aspectes interessants així com les seves dificultats.

Continguts

1. 1. La planificació dels ensenyaments lingüístics a l'etapa de primària.

- La consideració integrada de les diferents llengües que l'alumne ha d'aprendre.
- L'aprenentatge de les habilitats d'ús lingüístic com a contingut transversal de l'etapa. La llengua com a eina de construcció de coneixement.
- El rol de la reflexió sobre la llengua i dels continguts declaratius en l'assoliment de les competències comunicativo-lingüístiques
- El paper de l'alumne en l'aprenentatge lingüístic. Contextualització de les propostes d'ensenyament, sentit i motivació. Consciència sobre el propi aprenentatge.
- La lectoescriptura com a contingut integrat en el procés d'ensenyament de l'escrit a l'etapa de primària.

1. 2. La seqüència didàctica com a instrument d'ensenyament i aprenentatge de les llengües. Fonamentació teòrica.

- La llengua com a activitat humana. Aspectes socials de la naturalesa de les llengües. Concepció dels gèneres discursius.
- L'ús de les llengües des de la seva perspectiva de procés.
- Aprenentatge de llengües i situacions plurilingües: característiques dels processos d'adquisició, consideració dels factors sociolingüístics, objectius del projecte educatiu
- Integració de diferents tipus de continguts d'aprenentatge en unitats amb sentit per als alumnes.
- L'avaluació de la llengua i les seves diferents funcions des d'una perspectiva d'escola inclusiva.
- Anàlisi de materials didàctics en diferents suports i de les seves potencialitats.

1. 3. L'observació reflexiva i fonamentada de les situacions d'ensenyament i aprenentatge de llengües

- Criteris per analitzar i valorar els fenòmens que tenen lloc a l'aula quan s'ensenyava llengua. El paper de la interacció.
- Relació dinàmica entre teoria i pràctica. Característiques del coneixement didàctic.
- Necessitat dels processos d'innovació docent per a avançar en el coneixement de l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua.
- El treball en equip que relaciona teoria i pràctica per avançar en el coneixement i en l'assoliment de millors resultats.
- Visió crítica i justificada de les avaluacions externes sobre els aprenentatges lingüístics dels alumnes.

Metodologia

La metodologia docent de l'assignatura parteix del supòsit que el coneixement es construeix en els processos col·laboratius entre professorat i alumnat, i entre alumnes. Aquest coneixement es construeix principalment en la realització de tasques en les quals es mobilitzen els coneixements previs per a l'assimilació de nous coneixements formits pel professorat però sobretot a través de lectures i experiències.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions de gran grup	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Treball guiat en grups o individual per fer en hores que no són de gran grup	30	1,2	3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Treball individual i autònom de l'estudiant	75	3	1, 4

Avaluació

L'avaluació té dos vessants: el seguiment del procés d'aprenentatge durant l'assignatura i l'assoliment final dels objectius i competències de l'assignatura.

Per aprovar l'assignatura cal haver assistit com a mínim al 80% de les sessions de classe, haver elaborat i presentat totes les activitats encomanades en el període fixat i superar cada un dels 3 blocs d'activitats d'avaluació.

El domini oral i escrit de les llengües catalana i castellana a nivell acadèmic és un requisit imprescindible per aprovar l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
examen individual sobre els continguts treballats	50 %	0	0	1, 4
participació a classe, activitats que es demanen	15 %	0	0	1, 3
treball grupal	35 %	0	0	1, 2, 3, 5

Bibliografia

Camps, A. (comp) (2003) *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona: Graó

Camps, A. i Zayas, F. (coords) (2006) *Seqüències didàctiques per aprendre gramàtica*. Barcelona: Graó

Camps, C. i Uribe, P. (2008) La construcción del discurso escrito en un entorno académico: una visión de la dinámica del aprendizaje de los géneros discursivos. A L. Barrio (coord.): *El proceso de enseñar lenguas*.

Investigaciones en didáctica de la lengua. Madrid: La muralla, 27-56

Cassany, D. (2011) *En_línia. LLegir i escriure a la xarxa*. Barcelona: Graó

DDAA (2010) *Competències i didàctica de la llengua*. Monografia de la revista Articles, 51. Barcelona: Graó

DDAA (2012) *La lectura a les activitats d'escriptura*. Monografia de la revista Articles, 56. Barcelona: Graó

DDAA (2012) *Projectes de treball per ensenyar i aprendre llengua i literatura*. Monografia de la revista Articles, 57. Barcelona: Graó

Palou, J. i Bosch, C. (ccords) (2005) *La lengua oral a l'escola. 10 experiències didàctiques*. Barcelona: Graó

Ribas, T. (2009) L'avaluació i l'ensenyament de llengües: dos àmbits que s'aproximen. *Articles*, 47, 10-25

Rodríguez Gonzalo, C. (coord) (2008) *La lengua escrita y los proyectos de trabajo. Propuestas para el aula*. València: Perifèric edicions